

Bijlage behorende bij de brief van 1 juli 2016 betreffende Uitvoeringsvoorstellen voor het Raadgevend Referendum Woonvisie 2030

Stemtool

De digitale stemtool dient te voldoen aan de hoogste veiligheidseisen waardoor de betrouwbaarheid van het instrument gewaarborgd blijft. De stemtool faciliteert een veilig digitaal stemproces. De stemtool is geplaatst in een beveiligde omgeving.

Om de veiligheid te optimaliseren is een beveiligingsaudit uitgevoerd door een onafhankelijk extern bedrijf. De audit gaf inzicht in de mate van beveiliging als het gaat om identificatie en bevatte een advies over oplossingsrichtingen voor mogelijke technische beveiligingsrisico's. Hieraan is opvolging gegeven.

Het beveiligingsniveau van deze stemtool is hiermee gelijk aan de beveiliging van de StembureauApp die Rotterdam inzet bij reguliere verkiezingen.

Digitaal stemmen

Het uitgangspunt van digitaal stemmen is dat het uitbrengen van de stem niet alleen in een beveiligde omgeving plaatsvindt maar ook op een veilige wijze.

In Nederland is door de overheid DigiD ontwikkeld om producten en diensten af te nemen van de (lokale) overheid. Op dit moment is dit de meest betrouwbare techniek om de identiteit van de, in dit geval kiezer, vast te stellen. Om gevolg te geven aan het uitgangspunt van digitaal stemmen ligt het voor de hand hierbij aan te sluiten.

Mogelijke alternatieven die in overweging zijn genomen bieden onvoldoende waarborgen. Het gaat dan om:

- Digitaal stemmen met BSN in combinatie met een geboortedatum brengt een aantal risico's met zich mee. Een risico betreft het niet kunnen identificeren van degene die het BSN invoert vanuit huis. Daarnaast is de kans op onrechtmatige verkrijgbaarheid en het gebruik van BSN gegevens groot.;
- Het uitbrengen van een stem met BSN in combinatie met een vooraf toegezonden unieke stemcode. Deze stemcode geeft toegang tot de stemtool. Ook hier is sprake van een veiligheidsrisico. De stemcode kan in het proces van postbezorging relatief makkelijk worden onderschept en misbruikt. Daarnaast zijn er hogere uitvoeringskosten aan deze wijze van stemmen verbonden. Er dient namelijk een voorziening ingericht te worden indien de kiezer de code is kwijtgeraakt, de code niet is aangekomen of anderszins niet in het bezit is van de kiezer.

Gebruik van DigiD

Ongeveer 12,5 miljoen Nederlanders zijn in het bezit van een DigiD. Dit komt neer op ongeveer 74% van de Nederlandse bevolking. Exacte cijfers over het gebruik van DigiD door Rotterdammers zijn niet bekend. Uit onderzoeken is gebleken dat Rotterdam iets achterblijft bij het landelijk gemiddelde. Op basis van bovenstaande gegevens kan er vanuit worden gegaan dat een substantieel deel van de Rotterdamse kiesgerechtigden in het bezit is van een DigiD. Om alle Rotterdammers in de gelegenheid te stellen hun stem met gebruikmaking van DigiD

uit te brengen wordt vroegtijdig een campagne gestart. Hiermee hebben Rotterdammers voldoende tijd om alsnog een DigiD aan te vragen.

Stemmen op locatie

Het uitgangspunt is 'Rotterdammers stemmen digitaal, tenzij'. Het is de verwachting dat ook mensen zonder digitale toegang of vaardigheden of Rotterdammers die niet digitaal willen stemmen, hun stem willen uitbrengen. Voor deze Rotterdammers worden fysieke stemlocaties ingericht. Het stemproces op de fysieke locaties wordt zodanig ingericht dat zonder DigiD de stem kan worden uitgebracht. Ambtelijke ondersteuners worden hiervoor getraind als ware het stembureauleden. Met het burgerservicenummer en de geboortedatum van de kiezer in combinatie met controle van de identiteit kan de burger op een tablet zijn stem uitbrengen. De aanwezige ambtelijk ondersteuner controleert het identiteitsbewijs van de kiezer. Daarna voert hij het BSN en de geboortedatum in de stemtool in en geeft vervolgens de kiezer de gelegenheid om te stemmen. Het systeem waarborgt dat iedere kiezer maar één keer kan stemmen. Nadat de kiezer zijn stem heeft uitgebracht, zal de stemtool vergrendelen. De technische omgeving die binnen de fysieke locaties wordt gebruikt valt binnen de beveiligde IT-omgeving van de gemeente Rotterdam. Dit, in combinatie met de controle van de identiteit van de kiezer, waarborgt een veilig stemproces.